

Úvodní stránka>Rodinné věci a dědictví>**Rozvod a rozluka**

Rozvod a rozluka

Švédsko

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

Jeden z manželů nebo oba společně mohou požádat o rozvod manželství. Za jistých podmínek musí rozvodu manželství předcházet doba na rozmyšlenou v délce šesti měsíců. Je tomu tak v případě, že

to požadují oba manželé,

jeden z nich trvale bydlí společně s vlastním dítětem mladším 16 let, které je v jeho péči, nebo

rozvod manželství si přeje pouze jeden z manželů.

V některých výjimečných případech mají však i manželé přes výše uvedené nárok na rozvod manželství bez doby na rozmyšlenou. Je tomu tak v případě, pokud manželé žijí po dobu dvou let odděleně. Jeden z manželů má rovněž nárok na rozvod manželství bez doby na rozmyšlenou, pokud je pravděpodobné, že byl k uzavření sňatku přinucen nebo uzavřel sňatek před dosažením 18 let věku bez souhlasu oprávněného orgánu. Bylo-li manželství uzavřeno mezi blízkými příbuznými nebo bylo-li manželství uzavřeno osobou, jejíž předchozí manželství nebo registrované partnerství nezaniklo, má kterýkoliv z manželů nárok na rozvod manželství bez předcházející doby na rozmyšlenou.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Manžel nebo manželka má vždy právo na vydání rozsudku o rozvodu manželství a pro takový rozsudek se nemusí odvolávat na žádné zvláštní důvody.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Pokud jeden z manželů přijal příjmení druhého z manželů, má právo vzít si zpět příjmení, které měl naposledy za svobodna.

3.2 rozdělení jmění manželů

Po rozvodu manželství musí být majetek rozdělen mezi manžele. Základním pravidlem je, že majetek se dělí rovným dílem. Důvod rozvodu manželství nemá pro rozdělení majetku manželů žádný význam.

3.3 nezletilé děti manželů

Po rozvodu manželství zůstávají děti automaticky nadále v péči obou rodičů. Tato společná péče však může být zrušena rozhodnutím soudu:

bez návrhu soudem, pokud soud zjistí, že společná péče je zjevně neslučitelná s nejlepšími zájmy dítěte, nebo

na návrh některého z manželů, pokud soud dojde k závěru, že je v nejlepší zájmu dítěte, aby bylo ve výlučné péči jednoho z manželů.

Pokud oba manželé žádají o zrušení společné péče, musí tak soud učinit.

Za výživu dítěte odpovídají oba rodiče. Rodič, který s dítětem nebydlí, plní svou vyživovací povinnost placením výživného na dítě druhému z rodičů.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Po rozvodu manželů za svou obživu odpovídá každý z manželů sám. Výjimky platí pouze v některých zvláštních situacích, mj. pokud je pro jednoho z manželů obtížné žít se sám poté, co došlo k zániku dlouhotrvajícího manželství, nebo pokud existují jiné závažné důvody.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Ve švédském právu není upravena rozluka.

5 aké jsou podmínky rozluky?

Ve švédském právu není upravena rozluka.

6 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

Ve švédském právu není upravena rozluka.

7 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Ve švédském právu není upraveno prohlášení manželství za neplatné. Manželství může zaniknout buď smrtí jednoho z manželů, nebo soudním rozsudkem o rozvodu manželství.

8 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

Ve švédském právu není upraveno prohlášení manželství za neplatné.

9 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Ve švédském právu není upraveno prohlášení manželství za neplatné.

10 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

O zániku manželství rozvodem může rozhodnout pouze soud. Existují však alternativní způsoby řešení různých otázek, které se mohou objevit v souvislosti s rozvodem manželství.

Manželům může být poskytnuto tzv. rodinné poradenství, jehož cílem je řešit konflikty v partnerském soužití. Takovým způsobem se může manželům dostat pomoci s řešením problémů a konfliktů, aby mohli v manželství pokračovat. Pokud již došlo k odloučení, může rodinné poradenství namísto toho přispět k utlumení konfliktu a umožnit dospělým společně fungovat v roli rodičů. Rodinné poradenství je poskytováno veřejnými orgány (obcemi), církevními orgány a dále jednotlivci. Obce mají povinnost zajistit rodinné poradenství každému, kdo o ně požádá.

Manželé mají rovněž nárok na tzv. „rozhovory o spolupráci“. Tyto rozhovory nejsou zaměřeny na vztahy mezi dospělými, ale na děti. Rozhovory o spolupráci mají v první řadě za cíl dosáhnout jednoty v otázkách péče, bydlení a styku s dětmi. Rozhovory o spolupráci probíhají pod vedením odborníka. Obce mají povinnost zajistit rozhovory o spolupráci každému, kdo o ně požádá.

Pokud chtějí manželé dosáhnout změny v otázce péče, bydlení a styku se svými společnými dětmi, mohou o tom uzavřít dohodu. Dohodu musí schválit orgán sociální péče.

11 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluku osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Ve švédském právu není upravena rozluka nebo prohlášení manželství za neplatné.

Prvním předpokladem pro návrh na rozvod podaný na švédský soud je to, aby byl švédský soud příslušný. Kromě ustanovení nařízení Brusel II jsou podle autonomních švédských pravidel soudní příslušnosti zahrnuty i tyto případy:

pokud jsou oba manželé švédskými občany,
pokud je navrhovatel švédským občanem a má nebo po dosažení 18 let věku dříve měl bydliště ve Švédsku,
pokud navrhovatel není švédským občanem, ale nejméně po dobu jednoho roku má bydliště ve Švédsku, nebo
pokud má odpůrce bydliště ve Švédsku.

Pokud je doloženo, že švédský soud je příslušný pro projednání otázky rozvodu manželství, projedná věc švédský okresní soud (*tingsrätt*), v jehož obvodu má jeden z manželů bydliště. Pokud nikdo z nich nemá bydliště ve Švédsku, projedná věc okresní soud ve Stockholmu (*Stockholms tingsrätt*).

Návrh na rozvod manželství může být okresnímu soudu podán dvěma různými způsoby. Pokud rozvod manželství chtějí oba manželé, mohou podat společný návrh. Pokud se však chce rozvést pouze jeden z nich, musí ten z manželů, kdo si přeje rozvod manželství, podat okresnímu soudu žalobu. V obou případech je nutné připojit výpisy z evidence obyvatel obou manželů. O výpis z evidence obyvatel lze požádat u Švédského daňového úřadu (*Skatteverket*).

12 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

V záležitostech týkajících se rozvodu manželství a s tím souvisejících otázkách je právní pomoc přidělována, pouze pokud pro ni existují *zvláštní důvody*.

13 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Ve švédském právu není upravena rozluka nebo prohlášení manželství za neplatné.

Ano, proti rozsudku o rozvodu manželství se lze odvolat.

14 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Podle
nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení
nařízení Rady (ES) č. 1347/2000 (nařízení Brusel II)

musí být rozsudek vyneseny v členském státě uznán v ostatních členských státech, aniž by bylo zapotřebí použít zvláštního řízení. Existují však určité důvody pro odepření uznání.

Hlavním pravidlem v nařízení Brusel II je tedy to, že rozsudek o rozvodu manželství nebo rozluce či prohlášení manželství za neplatné vyneseny v jiném členském státě má být automaticky postaven na roveň odpovídajícího švédského rozhodnutí a nabytí stejných právních účinků. I když tedy nařízení vychází z principu automatického uznání, je možné, aby dotčená osoba napadla uznání zahraničního rozsudku ve Švédsku. Žádost se podává odvolacímu soudu (*Svea hovrätt*), který v této fázi zaujme postoj k žádosti bez vyslechnutí protistrany.

15 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vynesenu v jiném členském státě? Jaké řízení se v těchto případech použije?

K využití možnosti stanovené v nařízení Brusel II týkající se podání návrhu na vydání prohlášení o uznání zahraničního rozsudku ve Švédsku (viz otázka 14) je nutné obrátit se na odvolací soud. Pokud odvolací soud v takovém řízení určil, že předmětný rozsudek má být ve Švédsku uznán, může protistrana požadovat přezkum tohoto rozhodnutí. Návrh na přezkum se podává odvolacímu soudu, který v dalším řízení obě strany vyslechně. Proti rozhodnutí o návrhu na přezkum odvolacím soudem lze podat opravný prostředek Nejvyššímu soudu (*Högsta domstolen*).

16 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Žádost o rozvod manželství projednává švédským soudem je vždy přezkoumávána podle švédského práva (zásada *lex fori*).

V některých případech se však bere ohled i na obsah zahraničního práva. To platí v těchto případech:

pokud jsou oba manželé občany cizího státu a ani jeden z nich nemá už nejméně rok bydliště ve Švédsku, nelze proti vůli jednoho z manželů vydat rozsudek o rozvodu manželství, pokud k němu není důvod podle práva země, jejíž jsou manželé nebo některý z manželů občany,

pokud jsou oba manželé občany cizího státu a jeden z nich uvede, že podle práva země, jejíž je občanem, neexistuje důvod pro rozvod manželství, nelze vydat rozsudek o rozvodu manželství, pokud proti němu existují zvláštní důvody s ohledem na zájmy tohoto manžela nebo společných dětí.

Pokud jsou oba manželé občany cizího státu a jeden z nich uvede, že podle práva země, jejíž je občanem, neexistuje důvod pro rozvod manželství, nelze vydat rozsudek o rozvodu manželství, pokud proti němu existují zvláštní důvody s ohledem na zájmy tohoto manžela nebo společných dětí.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.



This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 01/06/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.